

Şiirimizin uç beyinden 'Galata' ve 'Pera'

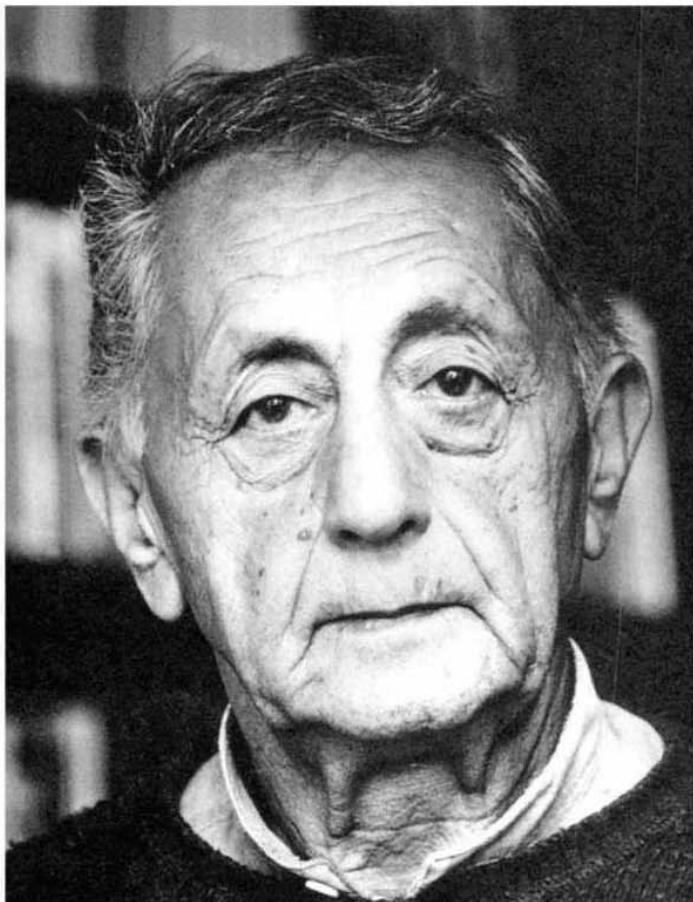
İkinci Yeni Şiir Akımı'nın öncülerinden İlhan Berk İstanbul'u dinledi, gördü, araştırdı. Yeditepe'yi ve özellikle de 'Galata' ile 'Pera'yı şairlerine dokudu. İstanbul'un iki tarihi semtini anlattığı **kitaplar**, özel baskısıyla yeniden yayıldı.

ERKUTTEZERDİ
İSTANBUL
erkttezerd@karar.com

Dar sokaklar, camiler, konsolosluk binaları, okullar... Pasajlara ve caddelere adını veren isimler... Behçet Necatigil'in deymişle 'şiirimizin uç beyi' İlhan Berk, ilk kez 1985'te yayımlanan 'Galata' ve 1990'da basılmış gerçekeştiirilen 'Pera'yla semtleri kayıtlar ve resimlerle betimliyor. Berk'in eserlerinin içine fazlaıyla işlenen bu iki köklü yerleşim yerinin panoraması nice ince dokunuyor. Osmanlı sultanlarının bile nereden, nereye bir bakış attığını da öğreniyoruz. 'Galata'da eserinde İlhan Berk, Yeditepe'yi de söyle sıralıyor: "Birinci tepe Saint Iren'dir her yerden görürlür. Ikinci tepe -ki Nuruosmanîye Camisi'dir- iki serefeli, iki minarelidir. Baroktur. Üçüncü tepe Beyazıt Camisi'dir, öyle de geçer. Dördüncü -ki Sultan Selim Camisi'dir- sırı penceden öle Yavuz Sultan Selim Halic'e oradan bakardı. Beşinci tepe Fatih Camisi'dir. Altıncı Balat, yedinci tepe -ki Yedikule'dir-hala da öyledir."

HAYATIMI BU İŞE VERDIM

Yapı Kredi Yayınları tarafından özel baskı halinde sunulan 'Galata' ile 'Pera'daki o binalar, yapılar ve yollar Berk'in şirlerinde. Bekleyiş kaldırılmış taslahı tasvir edildi. Bazınların tramvaydan yola hizipinelli bir bakış atıldı. Asıklar kavuşmayı bekledi. Hatta bu sonbahar havası idealist bir forma Berk'in şire olan bakış açısını oluşturdu. İlhan Berk, vefat etmeden önce verdiği bir röportajda şairliğini söyle ifade etmişti: "Şairlik bir meslektir. Hayatımı bu işe verdim. Türk şiirinin büyük bir geçmişsi vardır. Avrupa şiirinin hiçbir zaman aşasından değildir. Bir çok alanda da daha üstündür. Ben şiirin en uc noktarını sevdim, hep oralarla olmak istedim. Bilinen şiirin hep dışarıda yasadım, oralarда yasadım."

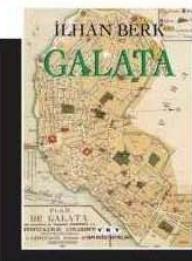

İlhan Berk, 2008'de hayatını kaybettiğinde genye yüzlerce eser bıraktı. Bu yapıtlarında İstanbul'un Galata ve Pera semtlerini çokça tasvir etti.

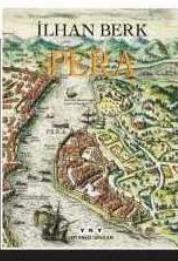
K
KİMDİR

'O sevincimi unutamam'

1918'de Manisa'da doğan İlhan Berk, 1935'te daha ortaokul son sınıftayken ilk kitabı 'Güneşi Yakanların Selamı' basılınca, "O sevincimi unutamam" dedi. 1944'te Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Fransızca Bölümünden mezun oldu. İlk eserleri; 'Günaydın Yeryüzü', 'Türkiye Şarkısı' ve 'Köroğlu' bu dönemde yayımlandı. 1953'te İstanbul'a yerlesince gerçeküstü bir ısluplu eserlerinde 'cinsellik' ve 'tarih' konularını işledi. 1956'dan sonra kendini tamamen yazmaya verdi ve 1979'da 'Kül' adlı kitabıyla Türk Dil Kunumu, 1980'de ise 'İstanbul' kitabıyla Behçet Necatigil Şiir Ödülü'nü kazandı.

Galata & Pera
İlhan Berk
Yapı Kredi Yayınları
180 ve 192 sayfa
Fiyatı 24 TL

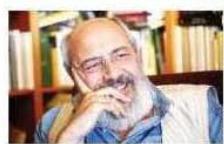

ŞAŞIRMAK İÇİN OKUYUN

Şair Gonca Özmen, her iki kitabın da şairin ne denli farklı templerde kurulabileceğini görmek için okuması gerektiğini düşünüyor: "Her kaşif biraz da kendini ksfeder diye düşünürüm hep. 'Galata' ve 'Pera' ile kendini bir tutup kendini de okumaya, yazmaya, keşfetmeye kalkışmıştır Berk. Dille birlikte kendini de yeniden icat etmek için belki de. Şaşırmak için okunmalıdır. Bir benzersizliği yakından bakmak için. Algını genişletmek için. Şöyle istahisinden bir 'vay bee' deyivermek için."

Gonca Özmen

Enis Batır

Bu iki **kitap** neden çok önemli?

İlhan Berk'in yeniden basılan bu iki eseri hakkında eleştirmenlerin görüşlerini aldı. Enis Batır 'Galata' kitabının hazırlanmasında bizzat çalıştığını belirterek sunan söyleti: "İlhan Berk kitabı gorsellerinin hazırlanması konusunda benden yardım istedi. Elimden geldiğince kendisine yardımcı oldum. 'Galata' 1985'te, Pera 1990'da yayımlandı. Her iki kitaba bugünün gözüyle bakıldığından İstanbul coğrafyasına özgün bir bakış getirildiğini görmek mümkün. Zamanında Berk'in her iki **kitap** için de Aragondan esinlentiği biliniyordu. Ama kesinlikle taklit eserler ortaya koymadı. Ayrıca Saïd Falk ve Abidin Dino anlatılan bölgeler açısından **kitapları** içinde geziyor. Eserler tamamen İlhan Berk'çesidir. Bu nedenler okunmalılar diye düşünüyorum."